

Namn på dokumentet: Akuta traumatiska rotatorcuffrupturer - vårdprogram	Dokumenttyp: Riktlinje (rutin, PM)	Giltigt från: 2021-12-21 Giltigt Till: 2022-12-21
Verksamhetsområde/ansvarig enhet/Ämnesområde: 3.09 ORTOPEDI	Upprättad av: Yilmaz Demir	

Akuta traumatiska rotatorcuffrupturer - vårdprogram

Skademekanism: Fall mot utsträckt arm, främre axelluxation patienter över 50 år, hastigt drag eller ryck i armen.

Symtom: Smärta samt oförmåga att lyfta abducera, utåt- eller inåtrotera armen.

Primär handläggning:

Anamnes (Dominant sida? Patientens fysiska aktivitetsnivå? Tidigare axelbesvär? Tidigare operationer?)

Status (Nedsatt funktion i axelleden, d.v.s. abduction, elevation, utåt- eller inåttrotation)

Utredning: Slätröntgen för att utesluta skelettskada

Fortsatt handläggning:

Om patienten är <70 år (individuell bedömning) och tidigare axelfrisk: Ordna återbesök för klinisk kontroll på "snabbmottagningen" efter 10–14 dagar. Alla patienter ska så snart som möjligt komma till sjukgymnast inför det besöket.

Om patienten är >70 år är operationsindikationens låg (om vital patient är det högre indikation). Vissa senior i rotatorcuffen är mer viktiga att reparera. Skicka till sjukgymnast på Danderyd som bedömer patientens funktion och sätter igång med rehabilitering. Sjukgymnasten kommer i sin tur ta kontakt med axelsektionen om de ser ett eventuellt behov av ny värdering av patienten.

Vid återbesöket:

Om kvarstående rörelseinskränkning och smärta: Beställ Subakut (inom 2 veckor) MR axelled med frågeställning: Cuffruptur? Fettinducering? Retraktion?

Förbered patienten för op. (Hälsodeklaration, Hjärt-/Lungstatus etc.).

Du ska själv bevaka MRT-svaret och kontakta patienten när du har planen klar för dig. Diskutera med axeloperatör om det föreligger en skada som ska opereras.

Operation:

Rotatorcuffsutur artroskopisk eller öppen kirurgi. Post-op. immobilisering i axellås 2 - 6 veckor beroende på omfattning av skada och reparation. Rehab minst 3 månader upp till 24 månader. Det finns separata riktlinjer som fysioterapeuten har i sina rutiner.

Övrigt:

Som alltid gäller individuell bedömning vid val av behandling. Ta hänsyn till patientens ålder och funktionskrav.

Axelskador gör ont. Glöm inte adekvat smärtlindring och sjukskrivning.

Rådfråga gärna kollega på axelsektionen eller Sjukgymnast på OM.

Målgrupp: Ortopedisk slut- och öppenvård	Granskad av:		
Fastställd av: Stefan Gantelius	Diariernr	Infosäkerhetsklass: K1	Dokumentid: DSVT-S-376765